

Slučaj sudije Huseina Delalića i tužitelja Saše Labotića još jedan je dokaz da našem pravosudnom sistemu treba hitni remont

Dalipagić napominje da se procedura u svim predmetima mora poštivati, a da za svako protuzakonito ponašanje postoje nadležna tužilaštva, odnosno disciplinske komisije

Da je našem pravosudnom sistemu potreban hitni remont, dokaz je i posljednja afera oko dodatnog sudije Kantonalnog suda u Sarajevu Huseina Delalića. Visoko sudsko i tužilačko vijeće BiH brani se da nisu bili upoznati da se protiv Delalića vodi disciplinski postupak jer je sakrio da je ranije osuđivan zbog pokušaja silovanja. O tome ih nisu obavijestila dva člana Disciplinske komisije (koji su ujedno članovi VSTV-a).

Pismo Wigemarku

Protiv Delalića je još 16. aprila ove godine pokrenut disciplinski postupak podnošenjem tužbe Prvostepenoj disciplinskoj komisiji sa zahtjevom za razrješenje.

“Disciplinski postupak je u toku. Pripremno ročište održano je 10. jula, a glavna rasprava je zakazana za septembar. U međuvremenu je UDT zaprimio odluku Prvostepene disciplinske komisije od 6. augusta kojom se Delalić privremeno udaljava od vršenja dužnosti dodatnog sudije do okončanja disciplinskog postupka”, odgovorili su nam iz Ureda disciplinskog tužioca.

Međutim, Delalić je do okončanja disciplinskog postupka suspendovan tek nakon reakcije šefa Delegacije i specijalnog predstavnika EU u BiH Larsa-Gunnara Wigemarka, koji je 1. augusta uputio VSTV-u pismo u kojem je tražio da provedu internu istragu. Predsjednik VSTV-a Milan Tegeltija u četvrtak je odgovorio Wigemarku pojašnjavajući mu da se nije radilo o imenovanju, već o produženju mandata za koji se ne provodi posebna konkursna procedura.

– Pregledom transkripta sjednice, ustanovio sam da na sjednici VSTS-a, na kojoj se odlučivalo o produženju mandata Delaliću, članovi Savjeta nisu bili obaviješteni o disciplinskom postupku i njegovom predmetu tužbe

protiv imenovanog, tako da su odluku o produženju donijeli nemajući to saznanje, piše Tegeltija, navodeći da ovaj slučaj ukazuje na ozbiljan i dubok problem nedostajuće provjere prošlosti koji ističu od 2017.

Iz ove pravosudne institucije slično su odgovorili i na naš niz pitanja – da li se mogla poništiti odluka o imenovanju Delalića prije nego je preuzeo dužnost dodatnog sudije, zbog čega to nije urađeno, te može li presuda, koju je nosilac pravosudne funkcije odslužio, uticati na imenovanje: “Činjenice i okolnosti u vezi sa pomenutim disciplinskim postupkom utvrđuju se u samom disciplinskom postupku te će, tek pravosnažnom odlukom disciplinske komisije, Vijeće određene činjenice moći uzeti kao tačne ili netačne, jer ne postoji drugi mehanizam nedostajuće provjere prošlosti (background check) prilikom imenovanja ili produžavanja mandata sudija”.

Ivana Korajlić iz Transparency Internationala BiH napominje da oni već odavno upozoravaju da nemamo adekvatan sistem provjera, čak ni u procesu imenovanja sudija i tužilaca.

– Imenovanja se vrše na osnovu različitih interesa, pritisaka, političkih veza i slično, a ne na osnovu samih kompetencija, napominje Korajlić.

Za razliku od Delalića, koji je (makar i pod pritiskom) suspendovan, Saša Labotić, koji je također skrivao raniju presudu (zbog piratstva), i dalje radi kao tužilac u Okružnom tužilaštvu u Banjoj Luci. Disciplinska komisija kaznila ga je novčano. U slučaju Delalić iz Vijeća su u Komisiji bili Selim Karamehić i Berina Alihodžić, a u slučaju Labotić isto Alihodžić i Dragomir Vukoje.

Advokatica Nada Dalipagić kaže da je činjenica da u pravosuđu postoje značajni problemi.

– Nema govora o efikasnom pravosuđu sve dok se u pojedinim sudovima u predmetima obične naknade štete čeka tri godine na zakazivanje pripremnog ročišta, potom održavanje glavne rasprave, pa još tri do pet godina na odluku po žalbi. Drugi problem su visoke takse koje prosječan čovjek u našoj zemlji ne može izdržati, naglašava Dalipagić.

Ipak, ona kao neko ko je u sudnici gotovo 40 godina (ili kao sudac ili kao odvjetnik) može potvrditi da ogroman broj sudaca i odvjetnika odgovorno obavlja svoj posao.

Ona smatra da u našem pravosuđu, kako bi se poboljšala efikasnost, treba povećati broj sudaca u pojedinim sudovima.

– Ne možete vi očekivati od suca da bude efikasan ako je zadužen sa 500 ili tisuću predmeta. Sjećam se da smo mi kao suci sa zaduženjem 200 predmeta imali normu i izvrsnu efikasnost, tvrdi Dalipagić.

Dodala je da je sazrelo vrijeme da se mijenjaju određena zakonska rješenja, da se oštećenom trebaju vratiti određene ovlasti, te vratiti institut istražnog suca. Ona je protiv toga da se djelatnici pravosuđa međusobno obračunavaju putem dopisa i tekstova na društvenim mrežama ili da se međusobno vrijeđaju.

Advokat Rifat Konjić kaže da ga je slučaj Delalića iznenadio kao i sve građane, te podsjeća da se uslovne kazne, po zakonu, “brišu”.

– Kod kolege Delalića je sasvim sigurno brisana. Da li je primjereno da je sudija neko ko je za takvo djelo osuđivan, uz činjenicu da je ta osuda brisana, to je stvar disciplinskog postupka, odnosno VSTV-a. Mislim da nije ekskulpirajuća (oslobađajuća, op.a.) samim tim što je brisana, jer sudija treba da bude sudija, kaže Konjić, te dodaje da je sadašnji kvalitet izbora sudija u odnosu na nekadašnje vrijeme dosta lošiji.

U pravosudnoj zajednici smatraju da remont pravosuđa mora krenuti od vrha: VSTV-a, te podsjećaju na aferu Potkivanje, u čijoj je žiži sam predsjednik Tegeltija.

“On sebi nije smio dopustiti da u kafani raspravlja o aktivnom predmetu. Sve ove afere, a u koju je uključen i jedan od čelnika VSTV-a, narušavaju ugled pravosuđa i povjerenje građana u naš pravosudni sistem”, naglašavaju.

Videosnimak Potkivanje napravio je Nermin Alešević iz Velike Kladuše kako bi dokazao po kojem principu funkcioniše naš pravosudni sistem. I dokazao je: on je osumnjičen, dok je predsjednik Tegeltija, tek, svjedok.

Koliko aleševića ima u BiH, teško je u ovom momentu reći.

– Činjenica je da se prijavitelji korupcije u BiH suočavaju sa određenim problemima. Oni nemaju adekvatnu zaštitu u procesu krivičnog postupka ili kada govorimo o zakonima koji bi omogućavali zaštitu prijaviteljima korupcije, a koji postoje na nivou BiH i na nivou RS-a, ali više omogućavaju administrativnu zaštitu od posljedica koje bi mogli trpjeti na poslu, pojašnjava Korajlić.

Šta sa korupcijom

TIBiH je nedavno objavio interaktivnu mapu procesuiranja korupcije u kojoj se navodi da uprkos brojnim prijavama građana i nadležnih policijskih agencija samo mali broj slučajeva korupcije na kraju dobije sudski epilog.

– Nakon svih ovih afera i svega što se izdešavalo sa VSTV-om i sa postupanjem nadležnih tužilaštava u narednom periodu možemo očekivati još manje povjerenje građana i još manje prijave. Možemo očekivati da građani sve više odustaju od samog prijavljivanja bilo kakvih oblika korupcije ili drugih krivičnih djela iz straha da će oni biti ti koji će trpjeti posljedice, dodala je Korajlić.

Međutim, Dalipagić se s tim baš i ne slaže. Ona tvrdi da nije tačno da se procesuiraju mali broj slučajeva korupcije, navodeći da je ona kao braniteljica učestvovala u mnogim procesima gdje su bili optuženi visokopozicionirani službenici, odnosno političari (kao što su procesi Čović, Šarović i Radončić), te visokopozicionirani djelatnici MUP-a HNK.

– Sud je u svim ovim slučajevima donio presudu kojom su optuženi oslobođeni optužbe, a to znači da nisu počinili kazneno djelo koje im se stavlja na teret, odnosno da tužiteljstvo u svojim optužnicama i kasnije tokom glavnog pretresa nije pružilo dovoljno dokaza i potvrdilo tvrdnje iz optužnice, zaključuje Dalipagić. (zđ,oslobodjenje,tI)

Date: 10-08-2019